

“Europa ha significat democràcia i prosperitat”

Joaquín Almunia (Bilbao, 1948) és el comissari d'Afers Econòmics i Monetaris de la Unió Europea. Coincidint amb el cinquantè aniversari del naixement del projecte europeu, Almunia ha contestat unes preguntes a EL TEMPS en relació amb aquest esdeveniment.

Què han representat, per a Europa, aquests cinquanta anys de projecte comú?

—Representen el període ininterromput més llarg de pau de la història contemporània europea. Solament per això ja ha valgut la pena. A més, Europa ha significat democràcia i prosperitat. Només deu dels vint-i-set membres eren estats democràtics quan es va firmar el Tractat de Roma el 1957. Pel que fa a l'economia, aquests cinquanta anys han

estat acompanyats d'una millora considerable del nivell de vida dels europeus i del desenvolupament del model social més avançat del Planeta, sostingut gràcies a la creació d'un mercat únic, a l'adopció de l'euro i a l'impuls de polítiques comunes com ara la política de competència, els fons estructurals o el programa marc d'R+D.

—En el cas concret de l'estat espanyol, quins han estat els beneficis de l'entrada a la Comunitat Europea?

—Ha estat extraordinàriament beneficiosa en tots els àmbits, començant per la consolidació definitiva de la democràcia. En l'àmbit econòmic, Espanya ha experimentat en els últims vint anys un magnífic impuls modernitzador i de progrés. L'economia ha crescut gairebé un 50% i ha completat un procés accelerat de convergència nominal i real que ha elevat la renda per capita fins al nivell de la mitjana comunitària. En matèria d'ocupació, s'han creat a Espanya sis milions de llocs de feina i ha disminuït la taxa de desocupació fins al nivell més baix des de l'arribada de la democràcia. Alhora, l'enorme esforç de solidaritat canalitzat per la Comunitat a través dels fons estructurals ha permès dotar Espanya d'infraestructures modernes. D'altra banda, l'obertura de l'economia espanyola a un mercat competitiu i ampli com ara l'europeu ha ofert també oportunitats extraordinàries a les nostres empreses.

—Quina ha estat l'aportació de les Balears, Catalunya i del País Valencià al desenvolupament de la UE?

—Europa ha entès en els últims quinze anys la importància de les regions, perquè serveixen de manera més eficaç els ciutadans. En aquest sentit, la força i el dinamisme de les comunitats espanyoles, i en particular de les Balears, de Catalunya i de la Comunitat Valenciana ha estat un estímul per construir una Europa més pròxima als seus ciutadans. A part d'això, el seu dinamisme empresarial i comercial ha trobat un terreny propici en l'espai econòmic europeu. Són, a més, comunitats que han bastit ponts econòmics i

culturals importants entre ambdues ribes de la Mediterrània i això ha contribuït a l'estabilitat en el sud d'Europa.

—En aquest sentit, en quina mesura les regions d'Europa poden ajudar encara més a fer la construcció europea?

—La particularitat de la UE és que en la majoria dels àmbits en els quals actua no ha creat una superestructura administrativa per gestionar i aplicar directament les polítiques europees, sinó que per fer-ho es recolza en els estats membre i en les seves entitats subestats. Un dels reptes europeus més importants és, per exemple, l'estratègia de Lisboa per al creixement i l'ocupació. Aquesta estratègia aposta entre altres coses per l'educació, la recerca i el desenvolupament, la innovació i la creació d'un entorn propici a la iniciativa empresarial. En tots aquests àmbits, les regions tenen un paper clau a l'hora de dotar el seu territori del capital físic, humà i tecnològic necessari per integrar-se amb èxit en l'economia global.

—Quin és el camí que cal seguir, en la seva opinió, per superar la crisi provocada pel fracàs de la Constitució?

—Europa no s'ha paralytitzat perquè el procés de ratificació del Tractat constitucional hagi encallat en els referèndums francès i holandès, com ho demostra, per exemple, l'acord de l'últim Consell Europeu sobre l'estratègia energètica i, de fet, contra el canvi climàtic proposat per la Comissió. De totes maneres, és cert que cal una reforma institucional que faci la Unió Europea més eficaç i que li atorgui competències en aquells àmbits en els quals l'actuació aïllada dels vint-i-set estats membre és clarament insuficient. En primer lloc, els màxims responsables polítics de cada país han d'expressar la seva ferma voluntat de trobar una sortida al bloqueig institucional. La Declaració de Berlín amb motiu del cinquantè aniversari del Tractat de Roma és una bona oportunitat per aconseguir-ho. A continuació, cal buscar un acord sobre un nou text i continuar donant resposta a les preocupacions dels ciutadans, com ara l'ocupació, la seguretat, el futur de les pensions o el canvi climàtic, per demostrar amb fets la utilitat de la UE. Ara més que mai, una Europa forta i unida continua sent el millor futur per als ciutadans i per a les properes generacions.

Xevi Camprubi